

09 דצמבר 2019

הנחיות לעונת פלחה חורף 2019-20

צליל שץ, יואב גולן, עופר גורן - שה"מ איתן סלע - ו. מגדלים גרנות

למגדלים שלום,

כללי: עד כה, הטמפרטורות בנובמבר גבוהות למוצע הרב-שנתי הן מבחינת טמפי' מקסימום והן ברצף הימים החמים. הגשמים השנה התחילו בסימן משקעים פזורים ועד כה במרבית האזורים הצטברו פחות מ- 5% מהממוצע הרב שנתי.

שדות החיטה נזרעו ברובם ובמרבית החלקות יושם דשן חנקני ביסוד. לאחר הגשם האפקטיבי הראשון יש לבצע סיור בשדות על מנת לסווג את מיני העשבים אותם ברצוננו להדביר ופעילות מזיקים. גם בשולי השדה חשוב מאוד לטפל. במידה ומזג האוויר והקרקה יאפשרו, מומלץ להתחיל בזריעת קטניות לשחת וחימצה מאמצע דצמבר ואילך.

קטניות חורף: בגידולים שמועד זריעתם במהלך דצמבר וינואר (כגון בקיה, תלתן וחימצה) כדאי לרוב לנקוט במהלך להדברת נבטי עשביית החורף, טרם הזריעה או מיד לאחריה, על מנת להפחית את יכולת התחרות של העשבים עם הגידול התרבותי.

בקיה ותלתן- אנו לקראת מועד הזריעה המיטבי לבקיה, אך מומלץ לא לוותר ולנקוט במהלך להדברת עשבי חורף. תלתן, זריעתו חייבת להיות שטחית 1-2 ס"מ עקב גודל זרעים קטן ולכן מומלץ להמתין עד להתייבשות השכבה העליונה או להיכנס במהלך קילטור שטחי מאוד לייבוש השכבה העליונה של הקרקע.

חימצה-

לא מומלץ למהר לזרוע !!!

תנאי השדה של חתך הרטבה מלא עוד לא קיימים ולכן מומלץ ולהמתין עד שניתן לחזות בברור כי מגיעה מערכת משקעים טובה שיכולה למלא לפחות מחצית מחתך ההרטבה ולהפעיל את חומרי הקדם הצצה. מומלץ לא לוותר ולנקוט במהלך להדברת עשבי חורף טרם הזריעה, ניתן לשלב מהלך זה עם יישום חומרי קדם זריעה ומומלץ להתייעץ בהדרכה לפני מעשה. בנוסף, מפאת חשש של צימוח-יתר נוף החימצה מומלץ לדחות את זריעות שדות השלחין. זריעת החימצה ניתן להעמיק עד 5-6 ס"מ עקב גודל זרעים אך בהתאם לתנאי הקרקע והגשמים. מומלץ לתת תשומת לב יתרה להידוק הקרקע במיוחד לאחר עונת החורף אשתקד.

קוטלי עשבים- לאחר הזריעה וקדם הצצה: **טרבוטרין, אלאנקס, קרב/פרומו/מגלן, בוראל, פרומאגוד, רייסר/דקוטה ופלקס/רילקס, פול-סווינג ובאלאנס סמארט.** חלקם קיבלו אישור בתוויות הרישוי לטיפול משולב.

קוטלי עשבים על נוף: כהשלמה לטיפול בחומרים שטוח פעולתם קצר יחסית, רצוי לשקול ריסוס לאחר 5-6 שבועות (או 200 מ"מ גשם, הראשון מביניהם) **בדואל גולד** על הנוף ולפני גשם להמשך פעולת מניעת הצצת עשביה שמרביתה אביבית, בעיקר אם נמנעים בהמשך מקלטור השדה.

התכשירים **קרב/פרומו/מגלן-** קוטלי עשבים ברנניים להדברת ומניעת הצצה של דגניים ובמינונים גבוהים גם ר"ע, מורשים לשימוש לאחר זריעה ועד הצצה, מסייעים בהפחתת כמות השדה. הם מורשים ליישום גם לאחר הצצת החימצה, מהופעת עלה מורכב ראשון ועד גובה 25 ס"מ. **צ'לנג'-** קוטל עשבים סלקטיבי מורשה על הנוף כמונע הצצה וקוטל מגע, מגובה 10 ס"מ ועד לפריחת החימצה. **פטר-ה** קוטל עשבים סלקטיבי מורשה ליישום עד הופעת ניצני פריחה ראשונים של החימצה.

*** לתשומת לבכם ישנם קוטלי עשבים בעלי אפקט שאריתי ולכן יש לברר איזה מהגידולים ניתן לגדל במחזור לאחר יישוםם ובכל מקרה מומלץ להתייעץ עם ההדרכה**

מזיקי עונה בפלחה -

עכברים – פעילותם בשיאה בעיקר בשולי השדות אך לעיתים גם במרכזם וליד הברזים. פיזור ידני של "רוש" (חיטה מורעלת), במחילות, פותר בדרך כלל את הבעיה. להזכירכם, לשם קניית ה"רוש" יש לקבל אישור מהשירותים להגנת הצומח.

מרסוליה – מופיעה כמעט בכל שנה בשטחים אבניים ובשולי הגבעות. המזיק היא חיפושית בצבע שחור מבריק בעלת בטן רחבה כ-2 מ"מ גודלה. נזקיה- אכילת העלווה הנובטת בצורת פסים לאורך העורק המרכזי. איתור בזמן וטיפול מונע את הבעיה. במוקדי פעילותה נעשה שימוש בעיטוי זרעים (קרוזר) המסייע רבות בהפחתת נזקיה.

נמלים – פעילות בעיקר באדמות הרדודות. נזקן באיסוף זרעים למחילותיהם ופגיעה בעומד הנביטה. איתור בזמן יכול לפתור חלק גדול מהבעיה ע"י זריעת מילוי בשדה היכן שנפגע וטיפול כימי מתאים כנגד הנמלים.

ציפורים – נזקן בדומה לנמלים מתבטא בעומד לקוי, והן ניזונות מנבטים ומזרעים. במידה וקיימת בעיה (בעיקר בחימצה בקרקעות רדודות ואבניות) האמצעי העומד לרשותנו, פרט לזריעת מילוי, הברחתם ע"י רעש ו/או הצבת דחלילים.

שחרוריות ותולעי תיל – בד"כ אין בעיות חמורות כתוצאה מנוכחות מזיקים אילו. פוטנציאל לנזק קיים בעיקר לאחר כרב של גידולי ירקות ושאריות חומר אורגני רב בשטח. רצוי לבדוק נפילות נבטים וקרחות.

עש הקמה – על פי רוב אין עדויות לפגיעה רחבת היקף, אך לאחרונה נראתה פגיעה במספר שטחי חיטה באזור. הבוגרים מטילים את הביצים לרוב בעלה הדגל והזחלים ניזונים מרקמת העלה. הרס הרקמה גורם לעיתים להתייבשות מוחלטת של העלה ובכך קיימת פגיעה בשטח המטמיע של הצמח ואף פגיעה ביבול. איתור בזמן וכאשר יותר מ-5% מהקנים נגועים והזחלים עדין צעירים – ניתן לשקול טיפול כימי.

סיטונה – חדקונית התוקפת קטניות. המזיק גורם בשנים האחרונות לנזקים לעיתים כבדים, בעיקר באזור הגלבע והעמק המזרחי. החדקונית תוקפת את הנבטים שבוע וחצי עד שבועיים מגשם משמעותי ראשון של למעלה מ-25-30 מ"מ. כרסום אופייני בצורת "חצי ירח" בשולי עלי הקטניות בנובמבר-דצמבר, מעיד על נוכחות הסיטונה בשדה. בהתקפה על צמחים צעירים בעיקר בשולי החלקות היא עלולה להשמיד הכל. גודלה כחצי ס"מ, צבעה חום-אפור והזחל-דרן לבן בגודל דומה. הבוגרים מטילים את ביציהם בסביבת הצמחים. הזחל הבוקע חודר לקרקע וניזון מפיקיות החנקן. הטמפרטורה האופטימלית לפעילות המזיק היא 25 מ"צ כששורדים אלה שבקעו וחדרו כשהקרקע ספוגת מים. חלון ההדברה מוגבל לדרגת הבוגר המגיח בתחילת העונה, טיפול אחד, עם מציאת הפרטים הראשונים, לרוב מספיק. עיתים נדרשים טיפולים בשולי השדה, עקב נטיית המזיק לפלוש מאזורים לא מטופלים/ שדות "אם" משנה שעברה. הגידולים הרגישים ביותר הם אפונה לתעשייה ופול, אח"כ בקיה למינייה ולעיתים גם בתלתן מוצאים נזקים קשים עד כדי צורך בשיזרוע.

* להלן מצורפים עיקרי ההנחיות לקראת הדברת עשבים בפלחה, שנכתבו ע"י יפתח גלעד, מדריך פלחה בעמקים, ועוזי נפתליהו, מדריך פלחה בנגב.

לקראת הדברת עשבים בפלחה

יפתח גלעדי – ו. מגדלים עמק המעינות, עוזי נפתליהו – ו. מגדלים נגב

חיטה:

השיקולים העיקריים בהחלטות לגבי הדברת העשבים והשימוש בתכשירים השונים הם:

- א. שלב פיסולוגי – גיל החיטה
- ב. כמות העשבים וגילם (עצמת השיבוש)
- ג. סוגי העשבים (טווח השיבוש)
- ד. מחזור הדברה (החלפת קבוצות תכשירים בין השנים) למניעת היווצרות אוכלוסיות עשבים עמידות לקוטלי עשבים
- ה. טווח ההדברה של התכשיר/השילוב
- ו. מחיר תכשירי ההדברה והעלות לדונם
- ז. מאזן המים בקרקע ומצב פיסולוגי של החיטה והעשב (תנאי עקה)
- ח. שאריתיות התכשירים לגידול העוקב

מועד הריסוס יושפע מעוצמת השיבוש וגודל העשבים, בהתאם לכך נצטרך להקדים את מועד הטיפול לפני שהדברתם תיעשה קשה יותר. לקבלת פעולת הדברה מיטבית רצוי לטפל בעשביה לקראת סגירת נוף הגידול. בתנאי עקה לגידול (יובש, חום, קרה) יש להימנע מלטפל, שכן הגידול עשוי להיפגע גם כאשר התכשירים אמורים להיות סלקטיביים. בנוסף, יעילות הדברת העשבים פוחתת כתוצאה מחוסר קליטת התכשיר בנוף העשב הנמצא בעקה. מרבית התכשירים להדברת רחבי עלים בחיטה מותרים ליישום עד תחילת התבטנות (לפני הופעת עלה הדגל). בשנים האחרונות נתקלנו בשיבוש קשה בעשבים דגניים ויש להקפיד על הטיפול בשטחים הידועים מראש כבעיתיים. בשטחים המשובשים קשה בחבלבל רצוי לחזור לשימוש בחומרים הורמונאליים.

תכשירים ושילובים חדשים שקיבלו רישוי לאחרונה יש לבחון בתצפיות בלבד, בשטחים מצומצמים ורצוי לעשות זאת בתאום עם מדריכי הגידול.

מומלץ לחזור ולקרוא את תוויות התכשירים העדכניות, הוראות היישום והכנת התכשיר לריסוס. בייחוד האמור לגבי הצורך בהמסה מוקדמת של תואריות (פורמולציות) גרגריות, שילובים שונים דוגמת סדר הכנסת התכשירים למיכל המרסס וכיוצא בזה. יש להקפיד על מוט מתאים לעשבייה עם פומיות תקינות, בריסוס על נוף הצמחים לא מומלץ להשתמש ב"פומיות אוויר" עקב הכיסוי הלקוי שלהן, מומלץ להשתמש בפומיות טיג'ט 110 ולוודא חפיפות נכונות וכיסוי נכון. כמוכן, מומלץ להימנע מרחף העשוי לסכן גידולים שכנים ויישום מדויק ונכון של התכשיר. שילובים שאינם רשומים בתווית התכשירים אינם ברישוי ולפיכך אינם מותרים. השימוש הוא באחריות המגדל בלבד! כנ"ל האמור בהפחתת מינונים, העשויים לגרום להדברה חלקית בלבד של העשבים ובטווח הארוך להופעת עשבים עמידים.

חשוב להתייחס לקבוצות התכשירים השונות: רצוי לשלב בניהן ולהחליף קבוצות בין השנים (אלטרנציה) - על מנת למנוע התחמקות העשבים והופעת עמידות. יש לשים לב כי תכשירים מקבוצה B משמשים להדברת עשבים בגידולים נוספים במחזור בהיקף נרחב (מוניטור וקדחה

באגו"א, אנווק וסטייפל בכותנה, אקיפ בתירס), ולכן יש לתת את הדעת לתדירות השימוש בתכשירים מקבוצה זו. מומלץ לעיין שוב בדף התכשירים ומנגנוני הפעולה השונים, שהוכן ע"י ד"ר טוביה יעקובי ושי כיתאין ז"ל.

באופן כללי קיימים תכשירים ושילובים רבים בהדברת רחבי עלים בחיטה. לנוחיותכם, בטבלאות התכשירים והשילובים שמופיעות בהמשך, מצויין ליד כל תכשיר קבוצת הפעולה שלו יש לוודא את מידת השאריתיות של התכשירים ובטיחותם לגידולים עוקבים במחזור, במיוחד בתכשירים מקבוצות F, B, ו-K.

הדברת הדגניים יקרה יותר בהשוואה להדברת רחבי העלים. עיתוי הטיפול היעיל בדגניים הוא לפני שלב ההסתעפות. קוטלי הדגניים הבררניים בחיטה וקוטלי הדגניים הכלליים בקטניות הם ברובם מקבוצה A המועדת להתחמקות ושבירה על ידי העשבים הדגניים, לכן יש צורך במחזור גידולים תקין על מנת להתמודד באופן טוב יותר עם העשבים הדגניים, תוך שילוב קבוצות תכשירים נוספות. לאחרונה התווסף חומר חדש מקבוצת K בשם פול-סווינג אשר ניתן ליישם כקדם הצצה לאחר תחילת נביטת החיטה שמונע הצצת ר"ע ודגניים קטני זרע.

שילובי קוטלי רחבי העלים עם קוטלי הדגניים הוא בעיתי במקרים רבים ויתכן שהשילוב גם מפחית מיעילות התכשירים. לכן מומלץ להפריד בין הטיפולים ככל שניתן. אם בכל זאת רוצים לטפל במהלך אחד, אפשר להרכיב את מירב השילובים של קוטלי רחבי העלים עם הדגניים, בהתייעצות עם המדריכים ואנשי החברות.

גשם היורד בטווח של 4 - 6 שעות מזמן היישום של מרבית התכשירים, אינו פוגע ביעילות ההדברה.

✓ **בשילוב תכשירים עם דשן ראש יש לוודא (עם המדריכים ואנשי החברות) כי השילוב הוא ברישוי ואינו עשוי לגרום לפגיעה בחיטה.**

ככלל רצוי לדשן על עלווה יבשה ולרסס כנגד עשביה בלחות ורטיבות גבוהה. בהדברת עשבים ודישון ראש מאוחר, לאחר הופעת עלה הדגל, יש להתחשב ברגישותו הגבוהה ולהימנע מצריבות, ע"י דישון באוריאה וריסוס של תכשירים שאינם צורבניים ומותרים ליישום, בשלב מאוחר זה.

1. הדברת רחבי עלים בחיטה בשלב המוקדם: 3 - 4 עלים, עד לפני עלה דגל

הערות	קבוצה	החומר / השילוב והמינון בסמ"ק, או גרם לד'
לא שאריתי, לרסס כאשר החיטה סוגרת.	E+O	אורורה טורבו 45-60
לא שאריתי, לרסס כאשר החיטה סוגרת.	E+O	לוטוס 12 + דופלזון/אופטיקה 100
לא שאריתי, לרסס כאשר החיטה סוגרת.	E+O	אקופרט 45 + דופלזון/אופטיקה 100
לא שאריתי, לרסס כאשר החיטה סוגרת.	E+O	אורורה/אור 4 + דופלזון/אופטיקה 75-100
שאריתי, בעיה במורכבים קוציים.	E+B	אקספרס 1.5 + אורורה/אור 4
שאריתי, חיזוק למורכבים קוציים.	E+O+B	אקספרס 1.5 + אורורה טורבו 30
שאריתי.	B+O	אקספרס 1.5 + דופלזון/אופטיקה 100

הערות	קבוצה	החומר / השילוב והמינון בסמ"ק, או גרם לד'
שאריתי, על נבטים קטנים בלבד.	B+C	אקספרס 1.5 + ברומוקסיניל 50-75
שאריתי. על נבטים קטנים בלבד, בעיה במורכבים	E+B	אקספרס 1.5 + לוטוס 12
שאריתי.	B+E+O	אקספרס 1.5 + לוטוס 6-12 + דופלון/אופטיקה
שאריתי. בעיה במורכבים קוציים.	B	דרבי / מונדיאל 6
שאריתי, חיזוק לחלמיות גדולות ומסועפות. בעיה	E+B	דרבי / מונדיאל 4 + אורורה/אור 4
שאריתי.	B+O	דרבי / מונדיאל 5 + דופלון/אופטיקה 50-100
שאריתי. חיזוק לחלמיות גדולות ומסועפות.	E+O+B	דרבי / מונדיאל 4 + אורורה טורבו 30
שאריתי. על נבטים קטנים בלבד.	B+C	דרבי / מונדיאל 5 + ברומוקסיניל 50
שאריתי.	B+E+O	דרבי / מונדיאל 3-4 + לוטוס 6-12 +
שאריתי	B+O	קלסיקו 5 + שטח 90 0.1%
שאריתי. חיזוק לחבלבל	B+O	קלסיקו 4 + שטח 90 0.1% + דופלון/אופטיקה 75
שאריתי. בעייתי בטמפ' נמוכות	B+O+C	קלסיקו 4 + שטח 90 0.1% + ברומיתר 50-100
שאריתי	B+O+E	קלסיקו 4 + שטח 90 0.1% + לוטוס 6
שאריתי. בעיה במורכבים קוציים.	B	דרבוקה 8
שאריתי.	B+O	דרבוקה 6.5-8 + דופלון/אופטיקה 75
שאריתי.	B+E+O	דרבוקה 6.5 + לוטוס 6-12 + דופלון/אופטיקה 75
שאריתי. על נבטים קטנים בלבד.	F+C	קוורץ/פאלקון 15/לגטו 30 + ברומוקסיניל 70
שאריתי.	F+B	קוורץ/פאלקון 15 + אקספרס 1.5
שאריתי.	F+O	קוורץ 15 קוורץ/פאלקון 15 + דופלון 100
שאריתי. על נבטים קטנים בלבד.	F+C	יגואר/קולט 75-100
שאריתי	F+B+C	יגואר/קולט 75-100 + אקספרס 1.5
שאריתי, בעיה על מורכבים קוציים.	B	גולאסו 2
שאריתי. חיזוק לחלמית, בעיה על מורכבים קוציים	B+E	גולאסו 2 + אורורה/אור 4
שאריתי.	B+E+O	גולאסו 2 + אורורה טורבו 30
שאריתי.	O+B	גולאסו 2 + דופלון/אופטיקה 100
שאריתי.	O+B	פלאטון 100 + דרבי/מונדיאל 4-5
לא שאריתי. על עשבים קטנים.	C+O	פלאטון 150 + ברומטריל 80
לא שאריתי.	E+O	פלאטון 75 + אורורה/אור 4
שאריתי. על נבטים קטנים בלבד.	B+C	אמבר 1.5 + ברומינל 50-75

הערות: במקומות בהם כתובים מינונים שונים לאותו תכשיר, הבחירה תיקבע בהתאם לגיל העשבים ועוצמת השיבוש. בכל מקרה שהעשבים "ברחו" וקיים שיבוש גבוה - מומלץ לבחור במינונים הגבוהים יותר. להדברת עשן העמיד למרבית התכשירים לרחבי העלים, יש להשתמש באקספרס ושילוביו בתוספת משטח. מרבית התכשירים והשילובים מותרים משלב של שלושה עלים. בחלקם אפשר להקדים גם לשלב של שני עלים.

לתשומת לבכם, באזורים בהם תיתכן עקת יובש או עקה אחרת במשך הגידול יש לשקול היטב האם כדאי להשתמש בתכשיר יגואר ודומיו משום שבתנאים אלו התכשירים הנ"ל עלולים לפגוע בצמיחה ובכך גם לפגוע ביבול.

2. הדברת רחבי עלים בחיטה משלב של 6 עלים עד התבטנות ולאחר גמר הפריחה:

הערות	קבוצה	החומר / השילוב והמינון בסמ"ק, או גרם לדי'
	O	אלבר סופר 200
חיזוק לחלמיות ומצליבים גדולים.	O+B	אלבר סופר 100-200 + אקספרס 1.5
חיזוק לחלמיות גדולות.	O+F	*אלבר סופר 100 + קוורץ/לגטו 15
חיזוק לחלמיות ומצליבים גדולים.	O+B	אלבר סופר 100 + דרבי 3-5
	O	אמינובר 90
חיזוק לחלמיות גדולות.	O+E	* אמינובר 90 + אורורה 3-4
	O	בר 120
חיזוק לחלמיות ומצליבים גדולים.	O+E	בר 80 + דרבי 3-4
	O	אמינופיליק 120
רחיף במיוחד.	O	סנאפן סופר 180-200
חיזוק לחלמיות ומצליבים גדולים.	O+B	סנאפן סופר 100 + דרבי 3-4
רחיף במיוחד.	O	לנטמול D 150
		שרדול 120

הערות: התכשירים הנ"ל הם הורמונאליים. יש להקפיד ביישום על כל כללי הזהירות המקובלים ולהיזהר מרחף העשוי לסכן גידולים שכנים!!

☒ אין להשתמש בחיזוק בתכשיר זה לאחר הופעת עלה הדגל.

3. הדברת דגניים בחיטה

הערות	קבוצה	החומר / השילוב והמינון בסמ"ק, או גרם לד'
ש"ש, חפורית, זון.	A	אקסילאל 60
דגניים + ר"ע.	A+B+C	אקסילאל 60 + דרבי 4-6 + ברומינל 50-75
דגניים + ר"ע.	A+B+C	אקסילאל 60 + אקספרס 1.5 + ברומינל
ש"ש, חפורית, זנב שועל.	A	טיפטופ 40-60
דגניים + ר"ע.	A+B+C	טיפטופ 60 + דרבי 4-5 + ברומינל 50-75
ש"ש, חפורית, זנב שועל.	A	אטופס 40-60
דגניים + ר"ע.	A+E+O	אטופס 60 + לוטוס 12 + דופלזון 100
שאריתי.	A+F+C	אטופס 60 + קולט 75-100
ש"ש, חפורית, זנב שועל.	A	טופגן 40-60
דגניים + ר"ע.	A+B+O	טופגן 60 + דרבי 5 + דופלזון 75
דגניים + ר"ע	A+E+O	טופגן 60 + לוטוס 12 + דופלזון 100
שאריתי. ש"ש, חפורית, זון + ר"ע.	B	הוסאר 15-20
שאריתי. דגניים + חיזוק לר"ע.	B+C	הוסאר 15-20 + ברומוקסיניל 50-75
שאריתי. דגניים + חיזוק לר"ע.	B+O	הוסאר 15-20 + אלבר סופר 150
שאריתי. ש"ש, חפורית, זון, ברומית,	B	אטריביוט קומבי 15
שאריתי. דגניים + חיזוק לר"ע	B+C	אטריביוט קומבי 15 + ברומינל 100
שאריתי. דגניים + חיזוק לר"ע	B+B	אטריביוט קומבי 15 + דרבי 4
שאריתי. ש"ש, חפורית, ברומית,	B	אולימפוס 6.5
שאריתי. חפורית, ברומית, שעורה.	B	מוניטור 3.5-5

הערות:

עיתוי הטיפול היעיל בדגניים הוא לפני שלב ההסתעפות. שילובי קוטלי רחבי העלים עם קוטלי הדגניים הוא בעיתי במקרים רבים ובחלק מהזנים הוא אסור. יתכן שהשילוב גם מפחית מייעילות התכשירים. לכן מומלץ להפריד בין הטיפולים ככל שניתן. אם בכל זאת רוצים לטפל במהלך אחד, אפשר להרכיב את מירב השילובים של קוטלי רחבי העלים הנ"ל עם הדגניים, בהתייעצות עם המדריכים ואנשי החברות. יש לוודא שאין בעיה בשילוב לזן החיטה המסוים בשדה. לתכשירי ההוסאר, אטריביוט, מוניטור ואולימפוס דרושה תוספת משטח (יש להקפיד על סוג המשטח כמומלץ ע"י החברה). תכשירים אלו שייכים לקבוצה B והם שאריתיים לתקופה ארוכה. יש להתחשב בכך בתכנון הגידול העוקב ומחזור הגידולים כולו.

קטניות (תלתן ובקיה):

שיקולי ההדברה ומועד היישום של התכשירים הם בדומה לאמור בחיטה. מומלץ לזרוע לשטח נקי מעשבים שהודברו בקלטור, או בריסוס כללי, אחרי הגשם הראשון (דוקטלון או ראונדאפ ודומיו או בסטה בשילוב אורורה, או ספוטלייט, או לוטוס). בהדברת רחבי עלים יש להקפיד על ריסוס העשבים בגיל צעיר (עד 4 עלים אמיתיים) ולא לפני גיל הגידול המותר (2 – 4 עלים אמיתיים בהתאם לתכשיר המיושם) למעט פולסאר. מומלץ להקפיד על הוראות היישום על מנת להשיג הדברה מרבית של העשבים, תוך פגיעה ועיכוב מינימאליים של הגידול.

בהדברת הדגניים יש להקפיד על השימוש בתכשירים המורשים בגידול המסוים, דוגמת הסלקט סופר שאינו מורשה בתלתן.

4. הדברת עשבים בבקיה (שדות ופופאני) ותלתן.

הערות	קבוצה	החומר ומינון בסמ"ק או גרם לד'
רחבי עלים. חזק על מורכבים קוציים. ראה הערות.	C	בזנט/באזגרן 150
רחבי עלים בבקיה בלבד. חיזוק למורכבים. ראה הערות.	E+C	אקופרט 45 + בזאגרן 75
רחבי עלים ודגניים. יש להתייחס לגיל העשב ולא לגיל הגידול	B	פולסאר/פסוליה 60
רחבי עלים ודגניים וחיזוק למורכבים. ראה הערות.	B+C	פולסאר/פסוליה 60 + בזאגרן 40-50
רחבי עלים ודגניים וחיזוק למורכבים. ראה הערות.	B+C	פולסאר אולטרה 100 + שטח 0.25%-0.1%
רחבי עלים.	B	פטרה 1-1.5
רחבי עלים וחיזוק למורכבים. ראה הערות.	B+C	פטרה 1-1.5 + בזנט 100
דגניים.	A	דגנון F 50
דגניים.	A	גלנט סופר 40-50
דגניים בבקיה בלבד.	A	סלקט סופר 70-100
דגניים בבקיה בלבד.	A	חץ סופר 70-100
דגניים, בבקיה בלבד.	A	ליאופרד 50-75
דגניים.	A	פוקוס אולטרה 120
דגניים.	A	אגיל 50-100
דגניים. ראה הערות.	K	מגלן 100-200
דגניים. ראה הערות	K	קרב נוזלי 190

הערות:

- יישום הפולסאר יתבצע על עשבים בגיל 2 עלים אמיתיים ואילך, ויש להתחשב בשאריותו לגידולים עוקבים במחזור. הבאזגרן/בזנט עלולים להיות צורבניים לגידול ולכן מומלצים ליישום רק משלב 3 - 4 עלים אמיתיים.
- **כללי יישום הבאזגרן/בזנט שיפורטו להלן, נכונים וחשובים להצלחת הדברת העשבים, תוך פגיעה מינימאלית בבקיה ובתלתן:**
 1. נפח תרסיס גבוה ככל האפשר;
 2. ריסוס ללא רוח (שרוול) ושימוש במוט עשבייה;
 3. פומיות מניפה ("טי-גיטי"), טיפות גדולות וחיפיות נכונות לאורך המוט;
 4. ריסוס מדויק וללא חיפיות;
 5. ריסוס בשעות הבוקר המוקדמות על גבי הטל. רצויה רטיבות גבוהה ע"פ הנוף.
- חשוב לזכור שהבאזגרן/בזנט חודר באיטיות לרקמת העלה ונמצא על פניו זמן ממושך. לכן מומלץ שיעברו 48 שעות ממועד היישום ועד להרטבה (גשם, או השקיה, או ריסוס הבא).
- תכשירי מגלן וקרב נוזלי דורשים גשם אפקטיבי להפעלתם ויש לרססם לפני הצצת הגידול. בנוסף, חומרים אלו שאריתיים לגידולים עוקבים ולכן יש לבחון את שימושם היטב.

חימצה:

התכשירים פלקס/רילקס ; קרב/פרומו/מגלן ובאלאנס סמארט מכסים טווח הדברה רחב וממושך אך קיימות מגבלות לגבי הגידול העוקב. השילוב דקוטה + בוראל מכסה גם כן טווח רחב, גם כאן יש להתייחס לשאריתיות, במיוחד לכותנה. בנוסף לכך, יש לקחת בחשבון שהבוראל עלול להישטף לעומק כאשר הגשמים מרובים.

התכשיר טרבוטרקס במינונים **מלאים** יעיל במניעת הצצה של עשבים. שאריתיות החומר קצרה ואין מגבלה לגידול העוקב. כהשלמה לטיפול בחומרים שטווח פעולתם קצר יחסית (טרבוטרקס / אלנקס) כדאי לשקול לאחר 5-6 שבועות (או 200 מ"מ גשם, הראשון מביניהם) ריסוס בדואל גולד על הנוף, כדי להמשיך את פעולת מניעת הצצת עשבי האביב (בעיקר אם נמנעים בהמשך מקלטור השדה). הטיפול יעשה לפני ובסמוך לגשם.

להדברת עשבים ש"ברחוי" ממונעי ההצצה, אפשר להשתמש בתכשירים פטרה וצ'לנגי. על הטיפול יש להחליט בהתאם לרמת השיבוש וטווח הפעולה של התכשיר.

5. הדברת עשבים בחימצה.

הערות	קבוצה	החומר ומינון בסמ"ק או גרם לד'
קדם הצצה. רחבי עלים חורפיים וקיציים.	F	דקוטה / רייסר 250
קדם הצצה. רחבי עלים, דגניים. עובד על סוככיים.	E	בוראל 60-90
קדם הצצה. רחבי עלים חורפיים וקיציים, דגניים.	F+E	דקוטה 150 + בוראל 50
קדם הצצה. רחבי עלים ודגניים. חזק על סוככיים.	E	פלקס/רילקס 150
קדם הצצה. רחבי עלים ודגניים. חזק על קטני זרע	K	פול-סווינג 15
קדם הצצה. רחבי עלים חורפיים וקיציים.	F	באלאנס סמארט 30
קדם הצצה. רחבי עלים ודגניים. חזק על קטני זרע	F+K	פול סווינג 15+באלאנס סמארט 30
קדם או אחר הצצה. רחבי עלים ודגניים, כשות.	K	קרב נוזלי 125-190
קדם הצצה. לא יאוחר מראשית ינואר	K	מגלן 100-200
קדם או אחר הצצה. רחבי עלים ודגניים, כשות.	K	פרומו 150-200
קדם הצצה. רחבי עלים ודגניים.	C	טרבוטרקס/טרבוטראן 250-300
רחבי עלים. דגניים קיציים.	K	אלאנקס 400
למניעת הצצה במשך הגידול.	K	דואל גולד 130
להדברת רחבי עלים במשך הגידול.	E	צ'לנגי 200
להדברת רחבי עלים במשך הגידול.	B	פטרה 1.5 – 2
דגניים.	A	דגנול F 50
דגניים.	A	גלנט סופר 35-50
דגניים.	A	סלקט סופר 70
דגניים.	A	חץ סופר 70-100
דגניים.	A	פוקוס אולטרה 120-200
דגניים.	A	ליאופרד 50-100

* הערה: מינוני קוטלי הדגניים המצויינים מיועדים לדגני חורף. להדברת דגני קיץ קשי הדברה, יש להעלות מינונים בהתייעצות עם המדריכים וכמצוין בתווית התכשירים.

בברכת גשמים בעתם והמשך חורף מבורך,
 צוות הדרכה והתארגנות גדי"ש גרנות